

Из книгите

за книгите

Мисли, афоризми, цитати

Из книгите

за книгите

Мисли, афоризми, цитати

Факултет по журналистика и масова комуникация
Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Този книга е съставена от студентите от III курс, специалност „Книгоиздаване“, във Факултета по журналистика и масова комуникация на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Сборникът е творческият резултат на дисциплината „Учебно издателство – майсторски клас“ – III и IV част, с преподавател гл. ас. д-р Виктория Бисерова през академичната 2025/2026 година.

Из книгите

за книгите

Мисли, афоризми, цитати

Факултет по журналистика и масова комуникация
Софийски университет „Св. Климент Охридски“
София, 2026

НАЦИОНАЛНА БИБЛИОТЕКА „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“

Каталогизация в публикацията (CIP)

Из книгите за книгите. – София: Факултет по журналистика и масова комуникация към Софийски университет „Св. Климент Охридски“, 2026

ISBN: 978-619-7567-40-3

821-84

929(092)

- © Магдалена Веселинова Василева, дизайн на корицата, 2026
- © Йордан Илянов Йоргов, Калина Борисова Манова, Мирослава Ивайлова Пешева, художници, 2026
- © Василия Пламенова Петрова, Гергана Манчева Кавалска, Ема Станиславова Йорданова, Емилия Петрова Киткарска, Зоя Тодорова Грънчарова, Ивайла Руменова Евлогиева, Йордан Илянов Йоргов, Калина Борисова Манова, Красимир Красимиров Янев, Магдалена Веселинова Василева, Мирослава Ивайлова Пешева, Надежда Иванова Минева, Никола Иванов Аенски, Ния Евгениева Стефанова, Сияна Пламенова Пенкова, Стефани Божидарова Цекова, Стилияна Владимирова Михова, Таня Руменова Тихолова, Тонислава Динева Колева, съставители, 2026
- © Ивайла Руменова Евлогиева, Мирослава Ивайлова Пешева, предговор, 2026
- © Факултет по журналистика и масова комуникация, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, 2026
ISBN 978-619-7567-40-3

За писателите, които се осмелиха да кажат повече,
и за читателите, които разбраха още повече.
За книгите – доказателство, че словото винаги на-
мира път.

Съдържание

Предговор

Светът на книгите

Изкуството да четеш

Изкуството да пишеш

Библиография

Индекс на авторите

Предговор

Книгата не е просто предмет или средство за четене. Тя не е само материален носител на съдържание, вещь или декоративен елемент. Книгата може да бъде както източник на спокойствие, така и стимул за интелектуално предизвикателство. Тя съхранява паметта на човечеството, но и непрестанно я поставя под въпрос. Защото писаното остава във времето и следващите поколения го разобличават или допълват.

Тази книга се роди от любовта ни към гумите и от интереса ни към сложната и многопластова природа на самата книга. От усещането, че между нейните корици се побира цял свят – чужд и същевременно дълбоко личен. От страстта ни към четенето, което не бива да се превръща в навик или задължение, а в инструмент, с помощта на който да разбираме по-добре себе си и времето, в което живеем. Защото книгата е пространството, в което автор и читател водят диалог, в което предците общуват със следващите поколения.

Тази книга е специална, защото в нея са събрани мислите на хора от различни епохи и контексти, посветили време и усилия на осмис-

лянето на книгата като носител на памет, диалог и предаване на знание през поколенията. Те ни съпътстват – някои ни утешават, други ни провокират. Те говорят за могъществото на книгите, за четенето като безграничен процес, за самотата на писателя, отдалечен на читателите и езика, за ограниченията, които някой понякога се опитва да наложи върху словото. Цитатите, събрани в тази книга, задават въпроси: какво е книгата, защо четем, защо пишем, каква е отговорността на автора и какво означава свободата на словото.

Настоящият сборник не претендира за изчерпателност по темата „книга – четене – писане“, а отправя покана за размисъл и диалог относно силата на езика и неразгаданото вековно могъщество на книгата като среда за комуникация и носител на знания. Той не е учебник, а карта на нашите лични срещи с автори, идеи и думи, които са ни накарали да спрем, да помислим и да продължим нататък с повече внимание и уважение към словото и книгата. В края му сме включили любопитни и известни само на малцина факти за всеки автор.

Във време, в което думите често се обезценяват, ние избрахме да се върнем към онези, които остават завинаги. Всеки цитат тук е отделен свят, но заедно с останалите изгражда цяла вселена. Вселена, която ние подредихме

като пъзел – парче по парче. И макар книгата да е посещавана от всяко живо същество, тя остава все така тайнствена и неразгадана.

Ивайла Евлогиева, Мирослава Пешева

Светът на книгите

„Вариациите на книгата като обект не са променили нито нейната функция, нито „синтаксиса“ ѝ от 500 години насам. Книгата е като лъжицата, чука, колелото и длетото. След като човек веднъж ги е изобретил, по-добри със същото име не може да измисли. [...] Може би тя ще еволюира – например съставните ѝ части ще се променят, може би един ден страниците ѝ няма да са от хартия. Но пак ще си остане книга.“

Умберто Еко
Това не е краят на книгите

„До изобретяването на печатарската машина книгите били занаятчийски предмети – сиреч с трудоемка изработка, уникални и неподлежащи на контрол.“

Ирене Вайехо
Безкраят в стрък тръстика

„Книгите имат глас и говорят, спасявай-
ки епохи и животи.“

Ирене Вайехо
Безкраят в стрък тръстика

„Класическа е онази книга, която никога не престава да казва онова, което има да каже.“

Итало Калвино
Невидимите градове

„Вярно е, че книгите са легитимирали ужасни събития, но са съхранили и най-добрите разкази, символи, знания и открития, сътворени от човечеството в миналото.“

Ирене Вайехо
Безкраят в стрък тръстика

„Всяко прочитане променя книгата, разбира се, както и събитията, на които сме съвременници. Една велика книга си остава винаги велика, расте и остарява заедно с нас, но никога не умира. Времето я опложда и я променя, докато творбите, към които няма интерес, се плъзват встрани от историята и изчезват.“

Жан-Клод Карьер
Това не е края на книгите

„Книгите са като хората (...) когато остаряят, стават мъдри.“

Елин Пелин
Отец Сисой

„Класически са книгите, които в момента на контакт с нас носят в себе си следите от културата или културите, през които са преминали (или по-просто казано – следите, оставени от тях в езика и нравите).“

Итало Калвино
Невидимите градове

„...книгата може да следва съвсем отблизо хода на историята и да се нагажда към ритъма ѝ.“

Жан-Клод Карьер
Това не е краят на книгите

„На книгата предстои прераждане и ново приспособление. След век тя може би вече няма да бъде такава, каквато я знаем ние, откак свят светува. Нейното преображение ще бъде мъчително и ще има периоди на криза, когато тя ще изглежда мъртва. Но възвишеният човешки дух няма да угасне.“

Елин Пелин
Събата на книгата

„...мъртъв и безплоден е всеки народ,
който няма свое писмо и своя книга.“

Димитър Талев
Преспанските камбани

„Книгите са огледала: в тях човек вижда само онова, което носи в себе си.“

*Карлос Руис Сафон
Сянката на Вятъра*

„Има такива книги, които се пишат сами,
когато намерят точния глас.“

Олга Токарчук
Чувствителният разказвач

„Ако книгата е пътешествие, то заглавието ѝ е компас и астролабия за онези, които гръзват да тръгнат по нейните пътища.“

Ирене Вайехо
Безкраят в стрък тръстика

„Книгата, именно защото е книга, съдържа истина, която убягва на хората.“

Жан-Клод Карьер
Това не е краят на книгите

„...една книга е повече от словесна структура или поредица от словесни структури – тя е диалогът, който установява с читателя си, интонацията, която налага върху неговия глас, менливите и трайни образи, които оставя в неговата памет.“

Хорхе Луис Борхес
История на Вечността

„...един ум има нужда от книги, както мечът има нужда от брус, ако искаш да го гържиш остър.“

Джордж Р. Р. Мартин
Игра на тронове

„Любовта към книгата и интересът към литературата, ако не се развие у човека още когато той е дете, не може да се развие никога.“

Елин Пелин
Врабчетата на стрина Дойна

„Книгите (...) са начин да изживееш хиляди животи – и да си набавяш сила за един много дълъг живот.“

Виктория Шуаб
Невидимият живот на Ади Лару

„От всяка книга, която ти попадне, можеш да научиш нещо – обикновено повече от лошите, отколкото от добрите книги.“

Стивън Кинг
За писането: Мемоари на занаята

„Класически са онези книги, които упражняват особено влияние върху нас, налагат се като незабравими или пък се скриват в гънките на нашата памет чрез асимилиране от индивидуалното или колективното подсъзнание.“

Италио Калвино
Невидимите градове

„Книгите ни превръщат в наследници на всички истории: най-добрите, най-лошите, двузначните, проблематичните, двуострите.“

Ирене Вайехо
Безкраят в стрък тръстика

„Именно от книгите мъдреците нами-
рат утеха в житейските проблеми.“

Виктор Юго
Морски труженици

„Книгите продължават да ни свързват и
обвързват по мистериозен начин.“

Ирене Вайехо
Безкраят в стрък тръстика

„Без книгите най-добрите неща от нашия свят биха потънали в забрава.“

Ирене Вайехо
Безкраят в стрък тръстика

„Книгите ни помагат да оцелеем по време на големите исторически катастрофи и на малките трагедии в живота ни.“

Ирене Вайехо
Безкраят в стрък тръстика

„...с годините книгите се променят точно като хората, но с тази разлика, че хората могат да те изоставят, ако вече нямат полза, интерес или поне някакво чувство към теб, но книгите никога няма да те напуснат.“

Амос Оз
История за любов и мрак

„Книгите са верни и безстрастни приятели.“

Виктор Юго
Клетниците

„...книгите, те разказват невероятни истории, и то само ако поискаш да ги чуеш.“

*Паулу Коелю
Алхимикът*

„Хубавата книга, истински хубавата книга е същевременно съкровищница на живота и най-сигурно убежище от него. В нея е вложено онова, което човек обича, в нея животът и сънят се пресичат, за да запалят последна свещ, в нея тупти едно сърце, което се раздава, докато другите заспиват.“

Боряна Дукова
Лиза: Пътуване с Багряна

„Но обичаш ти вечер, когато се върнеш,
изморено пред всичките книги да спреш,
да си вземеш избраната, да я разгърнеш,
след това да четеш, до среднощ да че-
теш.“

Радой Ралин
За хората и книгите

„Случвало ли ви се е (...) да срещнете в някоя книга мисъл, която сама някога смътно сте имали, някой замъглен образ, който се възвръща отдалеч и който сякаш е пълен израз на вашето най-неуловимо чувство?“

*Гюстав Флобер
Мадам Бовари*

„Ние обаче имаме нужда от книги, които ни въздействат подобно на нещастие, от което много ни боли, като смъртта на някого, когото сме обичали повече от самите нас, като прокуждане вдън горите, далеч от всички хора, като самоубийството; книгата трябва да бъде брадва за заледеното море вътре в нас.“

Франц Кафка
Роден съм да живея в самота

„Ако се замислим добре, повечето от нашите знания, опит, предпочитания, страсти и емоции са пряко свързани с книгите, които сме чели.“

Олга Токарчук
Чувствителният разказвач

„Може би когато заговориш за някоя книга, в един момент започваш да говориш за себе си.“

*Мег Уолицър
Белжар*

„Не е възможно в едно изречение да се обобща обвинението или огорчението, което таим срещу всички тези творби, многобройни по обем и наситени с толкова много качества, колкото възхитителни, толкова и отблъскващи.“

Вирджиния Улф
Смъртта на еднотневката

„Току-що излязлата книга ти доставя специално удоволствие – сдобил си се не просто с нея, а със самата ѝ новост.“

Итало Калвино
Ако пътник в зимна нощ

„Има ли наистина по-хубаво от това да седиш вечер край огнището с някоя книга, когато вълн вятърът блъска в прозорците, когато лампата свети?“

*Гюстав Флобер
Мадам Бовари*

„Няма развлечение като четенето! От
всички неща книгата най-трудно омръзва!“

Джейн Остин
Гордост и предразсъдъци

„Развълнуван, заспиваш ти с книга в
ръката.
Не е важно какъв ще ти бъде сънят.
Ти от утрото още прогонваш тъгата.
Ти чрез книгата преобразяваш денят.“

Радой Ралин
За хората и книгите

„Има книги:
извини ги!
Има книги:
отмини ги!
Има книги:
претопи ги!
Няма книги:
запомни ги!“

Радой Ралин
Книги, книги...

„На света има повече книги, отколкото са часовете, с които разполагаме, за да се запознаем с тях.“

Умберто Еко
Това не е краят на книгите

„Книгата можеш да си я влачиш на връвчица като кученце, да ѝ говориш, да я галиш по коремчето. Никога няма да те ухапе.“

Георги Господинов
Невидимите кризи

„Ако наистина съществуват небе и ад, както ни обясняват, вероятно разликата би била в количеството книги на едното и на другото място.“

Мария Сарагоса
Огнената библиотека

„Книгите не са изгубили напълно онo-
ва първично значение, което някога са
имали в Рим – деликатната способност
да очертават карта на симпатиите и
приятелствата.“

Ирене Вайехо
Безкраят в стрък тръстика

„И книгата има своя съдба като човека.“

Йордан Радичков
И книгата има своя съдба

„Книгата не е изолирано същество: тя е възел, ос от неизброими връзки.“

Хорхе Луис Борхес
История на Вечността

„Имаме високо мнение за книгата и на драго сърце я сакрализираме и боготворим. Но в действителност, ако се вгледаме, скандално голяма част от книгите в нашите библиотеки са написани от хора без никакъв талант, от кретени или от побъркани.“

Жан-Клод Карьер
Това не е краят на книгите

„Всеки път, щом гадена книга попадне в
нечии ръце, всеки път, щом някой плъз-
не поглед по страниците ѝ, неговият
дух израства и укрепва.“

Карлос Руис Сафон
Сянката на Вятъра

„...книгата е крехко творение, изхабява се с времето, бои се от гризачите, от лошите условия, от несръчните ръце.“

Умберто Еко
Името на розата

„В главата на всеки един от нас се помещава еквивалентът на двайсет милиона книги.“

Карл Сейгън
КОСМОС

„Ако откраднеш от една книга, те наричат плагиат, но ако откраднеш от десет, вече си учен, а ако крадеш от трийсет – четирийсет – изтъкнат учен.“

Амос Оз
История за любов и мрак

„...книзи – гребен гар, но който, приеме-
те ли го, ще стане ценен.“

Уилям Шекспир
Укротяване на опърничавата

„Всеки път, щом отворим книга, между
окоето и повърхността на хартията се
случва чудо, нещо необикновено. Виж-
гаме редове от букви, а поведем ли ги с
поглед, умът ни започва да ги превръща
в картини, мисли, аромати, гласове.“

Олга Токарчук
Чувствителният разказвач

„...когато цялото ни аудио-визуално наследство изчезне, ще имаме възможност да четем книги – на дневна светлина и на свеци вечер.“

Жан-Клод Карьер
Това не е краят на книгите

„Нека кажем, че всеки един от нас се е хранил първо с живота, а след това с книги и списания. Разликата е, че първото ни се случва естествено, а второто е хранене по принуда.“

Рей Бредбъри
Дзен В изкуството да пишеш

„Ако четеш само книгите, които всички четат, можеш да мислиш само онова, което всички мислят.“

*Харуки Мураками
Норвежка гора*

„...книгата е за покой и самота.“

Елин Пелин
Съдбата на книгата

„Достатъчно е да хвърлите един поглед на книгата и вече чувате гласа на друг човек, който може би е мъртъв от хиляди години.“

Карл Сейгън
Космос

„Не всяка книга е изпълнена със символика, ирония или музикален език (не напразно я наричат проза), но всички книги, поне онези, които си заслужават да се прочетат, имат тема, тоест отнасят се за нещо.“

Стивън Кинг

За писането: Мемоари на занаята

„Ала случва се понякога да попаднеш на книга, която точно съответства на умственото ти ниво в момента до степен, че чак имаш чувството, като да е написана специално за теб.“

Джордж Оруел
Още Въздух

„Всяка книга, всеки том (...) има душа. Душата на онзи, който го е писал, и душата на читателите, които са го изживели и сънували.“

Карлос Руис Сафон
Сянката на вятъра

„Малцина обаче искат от книгата точно това, което тя може да им даде. Обикновено пристъпваме към книгите малко объркани и предубедени и очакваме от романа да е истински, от поезията – да е лъжлива, от биографията – да е ласкателна, и от историята – да затвърди собствените ни предразсъдъци.“

Вирджиния Улф
Смъртта на едnodневката

„...човешкият рог – единственият – е на път да изчезне, а Библиотеката – осветена, необитаема, безкрайна, съвършено неподвижна, изпълнена с ценни книги, безполезна, нетленна, тайнствена – ще продължава да съществува.“

Хорхе Луис Борхес
Смърт и компас

„Когато сте заобиколени от всички световни идеи, всички чувства, цялото човешко знание и всички възможни заблуди, това ви дава усещане за сигурност и комфорт. Никога няма да усетите студ в лоното на вашата библиотека. Във всички случаи ще сте защитени от ледения език на невежеството.“

Жан-Клод Карьер
Това не е краят на книгите

„Библиотеката е толкова необятна, че всяка щета, причинена от човек, е нищожна.“

Хорхе Луис Борхес
Смърт и компас

„...едно произведение се забранява не защото са намерили в него нещо либерално, свободомислещо, противно на нравствеността, а например защото повестта или романът завършват твърде печално, че е показана твърде мрачна картина, макар тази картина да не е обвинявала и да не е запозодозирала никого в обществото и макар самата трагедия да е станала съвсем случайно и по външни причини... Сякаш, като скриваш порока и мрачната страна на живота, ще скриеш от читателя, че има на света порок и мрачна страна на живота.“

Фьодор Достоевски
Размисли

„Книгите са лесни за унищожение. Но думите ще са живи, докато хората ги помнят.“

Тахере Мафи
Разнищи ме

„Цензорът знае много добре, че няма да унищожи всички екземпляри на забранените книги. Но това е начин да се издигне и превърне в демуург, в чиято власт е целият свят, включително и властта да хвърли всяка концепция за света в огъня.“

Умберто Еко
Това не е краят на книгите

„Цензорът събра всички творби на автора, които приживе му бе спирал, и ги издаде под своя редакция, като откривател.“

Радой Ралин
Брътвежи

„Цензорите от всички епохи рискуват да предизвикат обратен ефект и това е големият им парадокс – че насочват фокуса на вниманието именно към онова, което се опитват да потулят.“

Ирене Вайехо
Безкраят в стрък тръстика

„Дори може да се каже, че онова, което романът не казва, по принцип е повече от онова, което казва, и само някой особен еком в написаното понякога е в състояние да ни внуши, че четем и не-написаното.“

Итало Калвино
Ако пътник в зимна нощ

„Романът в крайна сметка е възхвала
на онези територии, в които е орисана
забравата.“

Ирене Вайехо
Безкраят в стрък тръстика

„Краят на един роман е като края на света, добре е да се отлага.“

Георги Господинов
Времеубежище

„Всеки човек, независимо дали е мъж, или жена, ако не изпитва удоволствие от хубавия роман, положително е непоносим глупак.“

Джейн Остин
Абатството Нортангър

„...читателят знае, че чете художествена измислица, и въпреки това той трябва да вярва по някакъв начин в това, което чете.“

Хорхе Луис Борхес
Седем разговора с Хорхе Луис Борхес

„Индивидуалността и ценничността на читателя се сблъскват и конфронтират с характеристиките на героите – няма шанс те да не оставят следа у младия човек.“

Олга Токарчук
Чувствителният разказвач

„...да напишеш роман е като да се опиташ да издигнеш планината Егом от „Лего“.“

Амос Оз
История за любов и мрак

„Романистът, казваме си ние, изгражда структурата на творбата си от много нетраен материал и всичко започва, когато успее да го направи достоверен, и свършва, като го доукраси с куп нелепости.“

Вирджиния Улф
Верният читател и минзухарът

„...стиховете са по-трудни, защото не
говорят за какво се случва навън, а как-
во се случва отвътре.“

Мария Сарагоса
Огнената библиотека

„Поезията, както някои целебни минерални води, трябва да се пие от самия извор. Далеч от извора на родния език тя губи много от чудодейните си свойства.“

Атанас Далчев
И сърцето най-сетне умира

„Поезията, казват, е често по-истинна от историята. Защо да не кажем, че поезията е често по-философическа от философията?“

Стоян Михайловски
Избрани творби

„Поезията не е дажба от действителността, а кражба от вечността.“

Радой Ралин
Брътвежи

„...поезията е храна за Любовта...”

Джейн Остин
Гордост и предрасъдъци

„...поезията за поета е като болест, с която се ражда. Неизлечима е, носи се цял живот. И за нея са нужни обич, вярност, устойчивост, труд и жертви...“

Боряна Дукова
Лиза: Пътуване с Багряна

„Поезията е вътрешният огън на всеки талант.“

Фьодор Достоевски
Размисли

„Лесно е да намериш рима, по-трудно е да я осмислиш и от случайна дума, каквато е, да я направиш необходима в текста.“

Атанас Далчев
И сърцето най-сетне умира

„Стиховете са преди всичко мелодия,
която се ражда в гушата на поета като
песен без гуми.“

Боряна Дукова
Лиза: Пътуване с Багряна

„Поезията и пластическото изкуство не са друго освен трептенията на най-съкровениите човешки желания, които никога не се постигат, и най-дълбокото разочарование от постигнатото...“

Елин Пелин
Изкуство и живот

„В поезията е нужна страст, нужна е
вашата идея и непременно показалец,
страстно насочен.“

Фьодор Достоевски
Размисли

„Колкото приказна и магична да стане действителността, тя няма да спре вечното помление за по-високото, за по-чистото, за по-светлото, за най-красивата измама, която може да ни даде само поезията. И затова огънят на гуховното творчество няма да угасне, докато съществува последният човек на земята.“

Елин Пелин
Съдбата на книгата

„Грешката на всяка поезия, която иска да внуши чувството, вместо да го познае и изрази, е, че мъчейки се да зарази с него читателите, тя неизбежно го преувеличава и фалшифицира.“

Атанас Далчев
И сърцето най-сетне умира

„Едничкият способ да удържиш поезията на същата висота, на която стои науката – е да гириш и чрез нея доброто и истинното, което гириш, е знанието.“

Стоян Михайловски
Избрани творби

„Дори само появата на томче посредствени сонети прави автора им пленителен. Той пренася върху собствения си живот поезията, която не е способен да изрази върху хартията. Другите пък изливат върху хартията поезията, която не смеят да изживеят.“

Оскар Уайлд
Портретът на Дориан Грей

„Поезията на някои поети заживява едва след тяхната смърт, а на други умира, след като се пенсионира.“

*Радой Ралин
Брътвежи*

„Ела, ела, със нашето изящно слово да те
всели, поезио на мисълта!
И нек узнаят тез, що дирят сласт в
инстинкта, че в разума се крий омайна
красота!“

Стоян Михайловски
Поезия на мисълта

„Големият поет, истински големият поет обикновено е скучен човек. По-малко талантливите почти винаги са обаятелни. И колкото по-слаби са стиховете им, толкова по-поетични изглеждат те самите.“

Оскар Уайлд
Портретът на Дориан Грей

„Повечето от хората банкрутират заради вложенията си в прозата на живота. А да се разориш заради поезията, е наистина чест.“

Оскар Уайлд
Портретът на Дориан Грей

„Струва ми се, че няма по-свят самоотверженник от поета. Може ли човек да сподели своя възторг с хартията? Душата винаги таи повече, отколкото може да се изрази с думи, багри или звукове. Затова е трудно да се изпълни идеята на творчеството.“

Фьодор Достоевски
Размисли

„Един критик трябва да бъде малко поет,
за да чувства поезията, но не напълно
поет, защото иначе ще я твори, а няма
да размишлява върху нея.“

Атанас Далчев
И сърцето най-сетне умира

„Поезията се ражда не когато ние искаме, а когато тя поиска. Тя прилича много пъти на забравената дума, която ни идва на устните само след като сме престанали да я търсим.“

Атанас Далчев
Фрагменти

„Чарът на едно художествено произведение, особено на едно хубаво стихотворение, не се изчерпва с едно четене. И аз мисля, че за стойността му би трябвало да се съди по това – колко четения може да издържи то.“

Атанас Далчев
Фрагменти

Искусство да четеш

„За да се прочете една книга, както се полага, човек трябва да я чете така, сякаш сам я пише.“

Вирджиния Улф
Верният читател и минзухарът

„Ако книгата, която четем, не ни събужда като удар с пестник по главата, за какво я четем?“

Франц Кафка
Роден съм да живея в самота

„Читатели добри, не се сърдете,
че не разбирате какво четете...
Да, тъмно е туй съчинение –
но вий го в огъня хвърлете,
там то веднага ще начене
да свети!“

Стоян Михайловски
Към читателя

„ Глупав читател лесно се превзема. А който е начетен, буден, който е с пъргава мисъл, който бързо се ориентира, който разбира от половин дума, от една малка пауза – такъв читател обикновено умее и добре да разчита един текст.“

Йордан Радичков
При Йордан Радичков

„Читателят трябва да е готов за писателските авантюри, да е толерантен, верен на инстинктите си, но и достатъчно зрял, за да приеме чуждите.“

Вирджиния Улф
Верният читател и минзухарът

„Един челяц живее хиляди животи, преди да умре (...). Който не чете, живее само един.“

Джордж Р. Р. Мартин
Танц с дракони

„Да четеш заради четенето е като да живееш заради живота.“

Жан-Клод Карьер
Това не е краят на книгите

„Този, който може да прочете едно изречение, може да прочете всичко; най-лесно се управлява неграмотна тълпа.“

Ирене Вайехо
Безкраят в стрък тръстика

„Човек може да си разсъждава на воля за
четенето на книги, но никой не може да
налага закони, по които то да се прави.“

Вирджиния Улф
Верният читател и минзухарът

„Казват, че четенето е ненаказан порок.“

Жан-Клод Карьер
Това не е краят на книгите

„Четенето е уединение.“

Итало Калвино
Ако пътник в зимна нощ

„Човек чете сам дори когато е в компания.“

Итало Калвино
Ако пътник в зимна нощ

„...човек би трябвало да чете само таки-
ва книги, които хаят и богат.“

Франц Кафка
Роден съм да живея в самота

Искусство да пишеш

„Писателите, които не мълчат, ги премълчават.“

Радой Ралин
Погразбирания

„Необходимо е непрекъснато да си напомниме, че към всеки автор трябва да се подхожда различно, за да вземем от него онова, което може да ни даде.“

Вирджиния Улф
Верният читател и минзухарът

„Защо се занимавате, защо пишете? Все едно да попитате защо живея! Това е въпрос, който всяка сутрин стои на работната маса на писателя...“

Йордан Радичков
Животът е един огромен въпрос

„Изповед на един писател: „Понякога ми се е случвало да преживея това, което съм изразявал в произведенията си, но то е бивало дълго, след като те са били създадени“.

Атанас Далчев
И сърцето най-сетне умира

„Разбира се, всеки писател е противоречив и тъкмо по този начин той се добира до своя идеал.“

Йордан Радичков
Животът е един огромен въпрос

„Всеки писател, който търси успех, пише не това, което иска, а това, което искат от него. И напразно тълкува успеха си като влияние: той е тук повлияният.“

Атанас Далчев
И сърцето най-сетне умира

„Всички писатели желаят да бъдат харесвани, само че за някои от тях е важно и това – кой ги харесва.“

Атанас Далчев
И сърцето най-сетне умира

„Някои писатели ги надуват като балони
и пак не могат да литнат над света.“

Радой Ралин
Утехи

„Един писател си личи и по това, което
не си позволява да пише.“

Атанас Далчев
И сърцето най-сетне умира

„Докато един писател пише своята книга, той е егоист – заключва се в своята стаичка, изключва телефона, остава сам със себе си. Но когато книгата му излезе на бял свят, се вижда, че той не е егоист, не е пригоден да живее сам. А писателят винаги е сам, сам трябва да изживее и щастието си, и неволите си...“

Йордан Радичков
Животът е един огромен въпрос

„За един писател, влюбен в истината, не съществуват ни приятели, ни семейство, ни роднина. Той е чудовище.“

Атанас Далчев
И сърцето най-сетне умира

„Само гениалният писател или много силният талант улавя тупа съвременно и го поднася съвременно; а оргинарността само го следва по петите, повече или по-малко робски, като работи по готовите вече шаблони.“

Фьодор Достоевски
Размисли

„...лошият писател не може да се превърне в талантлив, нито добрият – във велик, но с упорита работа, всеотдайност и навременна помощ е напълно възможно от талантливия писател да излезе добър писател.“

Стивън Кинг

За писането: Мемоари на занаята

„...творчеството на писателя не зависи от Лондон или Милано, а се върти около ръката, която пише, че когато пишеш, ти си центърът на Вселената.“

Амос Oz
История за любов и мрак

„Творческият процес е еднакъв у гаровития и у безгарния писател. Дори безгарният има повече мигове на вдъхновение, отколкото гаровитият, защото е по-малко критичен към себе си. Разликата е само в резултата: единият пише хубави произведения, а другият – лоши.“

Атанас Далчев
И сърцето най-сетне умира

„Добрите писатели се докосват до самия живот. Посредствените само погалват отгоре-отгоре. Слабите го изопачават и го хвърлят на боклука.“

Рей Бредбъри
451 градуса по Фаренхайт

„Смъртните писатели биват експлоатираны само от съвременниците си. Безсмъртните – от поколенията.“

Радой Ралин
Еди-какви си

„...един писател никога не трябва да похваща съвременна тема, нито да прибягва до много стриктна топография. Защото хората незабавно ще открият грешки.“

Хорхе Луис Борхес
Седем разговора с Хорхе Луис Борхес

„...най-голямото умение на писателя е
умението му да зачертава. Който умее
и който има сили да зачеркне своето,
той ще отиде далеч. Всички велики пи-
сатели са писали извънредно стегнато.
А главното – да не се повтаря вече каза-
ното или и без друго на всички понят-
но.“

Фьодор Достоевски
Размисли

„Писателят трябва да се пази да не говори излишни работи. Най-хубаво е да не казваш излишното. Важното е да знаеш какво да кажеш. Да имаш златна мярка!“

Елин Пелин
За писателя и словото

„Картините и хората, напластени в неговия живот, не стигат – писателят сам трябва да създава и да рисува картини: хората, които наблюдава – да ги доузмисля, да спори с тях; да спори и да се съревновава с природата, да я изкриви леко или да я повдигне още малко нагоре...“

Йордан Радичков
К'во става тук?

„...битието на писателя наистина зависи от писалището му и ако иска да избегне лудостта, той всъщност никога не бива да се отдалечава от него, трябва да го държи със зъби.“

Франц Кафка
Роден съм да живея в самота

„ Всеки писател трябва да дели най-хубавото си време и най-хубавото си настроение, за да напише някоя книга за децата.“

Елин Пелин
За детската литература

„Едно време нямало слаби писатели. Писатели ставали само силните хора. Затова и се броели на пръсти.“

Радой Ралин
Как са произлезли слабите писатели?

„Нищо не похабява, мисля, тъй лесно
един писател, както занимаването му
само с литература.“

Атанас Далчев
И сърцето най-сетне умира

„...творчеството на един писател е създадено от лентяйства. Същностната работа на писателя се състои в това да се разсейва, да мисли за друго, да фантазира, в това да не бърза да спи, а да си представя нещо... И после идва изпълнението, което вече е занаятът.“

Хорхе Луис Борхес
Седем разговора с Хорхе Луис Борхес

„Но както когато човек работи известно нещо и го свърши, вече му е не по силите да се връща наново (към него), така е и с писателя. Често пъти, когато е доста задоволително, може да го смята за готово.“

Елин Пелин

Как пиша. Беседа пред писателите-белетристи

„Литературната история е пълна с автори, които – с право или не – смятат, че биха могли да разчистят, да подобрят или да подведат революция в дадена област. Така мнозина (...) се хвърлят с главата напред там, където дори ангелите не стъпват.“

Рей Бредбъри
Дзен В изкуството да пишеш

„...нашите млади писатели (...) трябва винаги да знаят, че пишат за живи хора.“

Елин Пелин
Знам и мога

„Писането е занаят, който се учи, но никой не може да го преподава.“

Карлос Руис Сафон
Лабиринтът на духовете

„Правило номер едно – пишете много и четете много.“

Стивън Кинг
За писането: Мемоари на занаята

„И през време на писането никога не е вредно човек да чете и други някои книги.“

Елин Пелин
Как пиша. Беседа пред писателите-белетристи

„Да пишеш означава да се разтвориш
безгранично...“

Франц Кафка
Роден съм да живея в самота

„...за да пишеш, се изисква силен, ценен и рядък талант – истина, станала непристойна, почти неприлична в наши дни.“

*Франсоаз Саган
С най-хубав спомен*

„Хубавото писане става хубаво, когато губи хармонията си и съдържа безнадеждната сила на грозното.“

Елена Феранте
Между полетата на страницата

„По-добре да смесим това и онова и да видим какво ще се получи. По-добре да прекосим границите на отделните жанрове, да ги размием, да съчиним истории, които не са нито това, нито онова. Някой път наистина ще се получи пълна каша, но (...) ако случайно уцелим смеските и пропорциите, можем да се натъкнем на комбинация, която да експлодира!“

Джордж Р. Р. Мартин
Хибриди и ужаси

„Човек малко кураж придобива, препрочита отново страниците, хвърля ги в коша, пък сяда пред пишещата машина да преразкаже с нови думи онова, което вчерта го е занимавало.“

Йордан Радичков
При Йордан Радичков

„Да пишеш означава да овладееш всичко, което вече е било написано, и да се научиш полека-лека да харчиш това огромно богатство.“

Елена Феранте
Между полетата на страницата

„Ако пишеш книги, може и да имаш щастието да бъдеш четен за известно време, докато не се появят други, по-добри от твоите, но да създаваш нови гуми, означава да се докоснеш до безсмъртието.“

Амос Оз
История за любов и мрак

„Трудоемко и изтощително безумие е да съчиняваш огромни книги, да разтягаш на петстотин страници идея, която прекрасно може да бъде изложена устно само за няколко минути.“

*Хорхе Луис Борхес
Смърт и компас*

„Ако успеете да откриете кой сте, ако разберете в какво наистина вярвате по отношение на важните неща в живота, ще съумееете да напишете история, която е искрена, оригинална и уникална.“

Доротея Бранд
Да станеш писател

„Колкото по-бързо пишете, колкото по-чевръсто изливате душата си, толкова по честни сте.“

Рей Бредбъри
Дзен В изкуството да пишеш

„Съществува един-единствен начин да оставиш истината черно на бяло – да приемеш, че написаното никога няма да бъде прочетено.“

Маргарет Атууд
Слепият убиец

„В крайна сметка и писането идва, когато човек е усетил, че паметта не стига.“

Георги Господинов
Времеубежище

„Четете авторите, които пишат така, както се надявате един ден да пишете и вие, онези, които мислят така, както бихте искали да мислите вие.“

Рей Бредбъри
Дзен В изкуството да пишеш

„...да не знаеш, преди да си почнал да пишеш още, какъв ще бъде краят на твоя разказ, е все едно да тръгнеш някъде и да не знаеш къде ще пристигнеш.“

Елин Пелин
Знам и мога

„Какво толкова им завиждате на младите писатели? Че то не е никак трудно. Направете като старите китайски класици. Като станели много популярни, измисляли си нов псевдоним... И вие, напишете нещо с неизвестно име, пратете го от Смолян или Луковит и чакайте...“

Радой Ралин
Като млад писател

„Ако нещо в писането доставя удоволствие, това е точно тази непрестанна игра със собствените дълбини.“

Олга Токарчук
Чувствителният разказвач

„Всеки, който има амбиции в областта на литературата, добре знае, че именно от „истинския „жив живот“ идват малките и големите причини, които тласкат ръката да пише: копнежът да се изрази любовната мъка, мъката да се живее, страхът от смъртта; нуждата да се оправи света, който е напълно сбъркан.“

Елена Феранте
Между полетата на страницата

„Какъв лукс – да разкажеш личната си история. Да я прочетат, да я запомнят.“

Виктория Шуаб
Невидимият живот на Ади Лару

„Когато пишеш книга, засаждаш гър-
ветата ден след ден. Накрая трябва
да отстъпиш крачка назад и да видиш
гората.“

Стивън Кинг
За писането: Мемоари на занаята

„Затова човек не може да бъде достатъчно сам, докато пише, защото около него не може да бъде достатъчно тихо, докато пише, нощта за него почти не е нощ.“

Франц Кафка
Роден съм да живея в самота

„...да пишеш означава да влизаш всеки път в безкрайно гробище, където всеки гроб чака да бъде осквернен.“

Елена Феранте
Между полетата на страницата

„Безкрайната забрава ще погълне всичко, освен ако не ѝ се опълчим със самоотверженото усилие да запишем онова, което е било.“

Ирене Вайехо
Безкраят в стрък тръстика

„...гарбата да се пише е гар от съдбата
на малцина...“

Франсоаз Саган
С най-хубав спомен

„Истинското писане е този жест, който пребърква хранилището на литературата в търсене на необходимите слова.“

Елена Феранте
Между полетата на страницата

„Писането отнема прекалено много време, за да бъде в крак с идеите на мисълта.“

Елена Феранте
Между полетата на страницата

„Та нали очерк може да се напише от всеки човек, стига той, ако и да не е посещавал училище, посещава често редакциите? Та нали всеки снет организационен работник хваща перото и става журналист? Добре, че читателят не се хваща на всичко, което се пише...“

Радой Ралин
Пътят на Бельо Рангев Сангалски

„Рядко се случва този, който е посветил своето съществуване на писането, да не е посветил няколко реда на Аза, напъхан със сила в някое тъгълче на мозъка да създава написани думи.“

Елена Феранте
Между полетата на страницата

„...писането е винаги скриване на нещо
така, че после да бъде открито...“

Итало Калвино
Ако пътник в зимна нощ

БИБЛИОГРАФИЯ

- Аттуг, Маргарет.** Слепият убиец. Прев. Здравка Славянова. – София: Обсидиан, 2001. – 512 с.
- Борхес, Хорхе Луис.** История на вечността [PDF]: Есета и разкази. Прев. Румен Стоянов. – София: Парадокс, 1994. – 324с.
- Борхес, Хорхе Луис.** Смърт и компас [PDF]. Прев. Светла Христова, Роза Хубеш, Десислава Николаева, Тамара Такова. – София: Труд, 2004. – 592 с.
- Борхес, Хорхе Луис; Сорентино, Фернандо.** Седем разговора с Хорхе Луис Борхес. Прев. Боряна Милушева-Дукова. – София: Ентусиаст, 2011. – 224 с.
- Бранд, Доротей.** Да станеш писател. Прев. Петя К. Димитрова. – София: Ентусиаст, 2025. – 168 с.
- Бредбъри, Рей.** 451 градус по Фаренхайт. Прев. Веселин Измирлиев. – София: Народна култура, 1966. – 160 с.
- Бредбъри, Рей.** Дзен в изкуството да пишеш. Прев. Христо Димитров. – София: Сиела, 2017. – 208 с.
- Вайехо, Ирене.** Безкраят в стрък тръстика: Изобретяването на книгите в античния свят. Прев. Десислава Антова, Захари Омайников. – София: Колибри, 2023. – 592 с.
- Господинов, Георги.** Времеубежище. – Пловдив: Жанет 45, 2020. – 372 с.

- Господинов, Георги. Невидимите кризи. – Пловдив: Жанет 45, 2013. – 200 с.
- Далчев, Атанас. И сърцето най-сетне умира: стихотворения, фрагменти. – София: Захарий Стоянов, 2014. – 296 с.
- Далчев, Атанас. Стихотворения; Фрагменти. – София: Литературен форум, 1999. – 320 с.
- Достоевски, Фьодор. Размисли. Прев. Виолета Манчева. – София: Народна култура, 1979. – 212 с.
- Дукова, Боряна. Лиза: Пътуване с Багряна. – София: Ентусиаст, 2021. – 360 с.
- Еко, Умберто; Кариер, Жан-Клод. Това не е краят на книгите. Прев. Силвия Колева. – София: Ентусиаст, 2022. – 368 с.
- Еко, Умберто. Името на розата. Прев. Никола Иванов. – София: Барг, 2002. – 482 с.
- Калвино, Итало. Ако пътник в зимна нощ. Прев. Нева Мичева. – София: Колибри, 2023. – 288 с.
- Калвино, Итало. Невидимите градове [PDF]. Прев. Божан Христов, Никола Захариев. – София: Народна култура, 1990. – 456 с.
- Кафка, Франц. Роген съм да живея в самота: Избрани писма. Прев. Ива Иванова. – София: Кръг, 2023. – 432 с.
- Кинг, Стивън. За писането: Мемоари на занаята. Прев. Евелина Банева. – София: Сиела, 2016. – 288 с.
- Коелю, Паулу. Алхимикът. Прев. Даниела Петрова. – София: Обсидиан, 1998. – 160 с.

- Мартин, Джордж Р. Р.** Игра на тронове. Прев. Валерий Русинов. – София: Барг, 2001. – 704 с.
- Мартин, Джордж Р. Р.** Приказни песни. Прев. Милко Стоименов. – София: Барг, 2015. – 816 с.
- Мартин, Джордж Р. Р.** Танц с дракони. Прев. Валерий Русинов. – София: Барг, 2011. – 974 с.
- Мафи, Тахере.** Разнищи ме. Прев. Цветелина Тенекеджиева. – София: Егмонт, 2015. – 416 с.
- Михайловски, Стоян.** Избрани творби. – София: Български писател, 1986. – 228 с.
- Мураками, Харуки.** Норвежка гора. Прев. Люгмил Люцканов. – София: Колибри, 2014. – 342 с.
- Оз, Амос.** История за любов и мрак. Прев. Маргарита Терзиева. – София: Милениум, 2007. – 674 с.
- Оруел, Джордж.** Още въздух [PDF]. Прев. Весела Еленкова. – София: Фама, 2008. – 210 с.
- Остин, Джейн.** Абатството Нортангър. Прев. Надежда Карагжова. – София: Шамбала, 2014. – 300 с.
- Остин, Джейн.** Гордост и прегразсъдъци. Прев. Жени Божилова. – София: Отечество, 1989. – 312 с.
- Пелин, Елин.** Вrabчетата на стрина Дойна. – София: Народна младеж, 1974. – 298 с.
- Пелин, Елин.** Знаем и мога. – София: Народна младеж, 1973. – 194 с.
- Пелин, Елин.** Съчинения в шест тома. Т. 3. – София: Български писател, 1977. – 396 с.
- Пелин, Елин.** Съчинения в шест тома. Т. 6. – София: Български писател, 1978. – 397 с.

- Радичков, Йордан.** Събрани съчинения в дванадесет тома, Т. 11. – София: Нике, 2020. – 370 с.
- Ралин, Радој.** Избрани творби в два тома. Т. 1. – София: Български писател, 1984. – 656 с.
- Ралин, Радој.** Избрани творби в два тома. Т. 2. – София: Български писател, 1984. – 502 с.
- Руис Сафон, Карлос.** Лабиринтът на духовете. Прев. Светла Христова. – София: Изток-Запад, 2017. – 736 с.
- Руис Сафон, Карлос.** Сянката на вятъра. Прев. Светла Христова. – София: Изток-Запад, 2007. – 456 с.
- Саган, Франсоаз.** С най-хубав спомен. Прев. Николай Стоянов, Христо Даиев. – София: Народна култура, 1986. – 270 с.
- Сарагоса, Мария.** Огнената библиотека. Прев. Маня Костова. – София: Емас, 2025. – 544 с.
- Сейгън, Карл.** Космос. Прев. Маргарит Дамянов. – София: Барг, 2016. – 368 с.
- Талеv, Димитър.** Преспанските камбани. – София: Български писател, 1980. – 654 с.
- Токарчук, Олга.** Чувствителният разказвач. Прев. Крум Крумов. – София: АйСиЮ, 2021. – 272 с.
- Уайлд, Оскар.** Портретът на Дориан Грей. Прев. Красимира Тодорова. – София: Народна култура, 1981. – 234 с.
- Улф, Вирджиния.** Верният читател и минзухарът. Прев. Жени Божилова, Иглика Василева. – София: Лист, 2022. – 472 с.

- Улф, Вирджиния.** Смъртта на еднокдневката. Прев. Жени Божилова. – София: Народна Култура, 1983. – 200 с.
- Уолицър, Мег.** Белжар. Прев. Прев. Борислав Стефанов. – София: Сиела, 2015. – 284 с.
- Феранте, Елена.** Между полетата на страницата: Размисли за удоволствието да се чете и да се пише. Прев. Ния Филипова. – София: Колибри, 2023. – 144 с.
- Флобер, Гюстав.** Мадам Бовари. Прев. Константин Константинов. – София: Вестникарска група България, 2009. – 317 с.
- Шекспир, Уилям.** 37 пиеси и 154 сонета. Прев. Валери Петров. – София: Труд: Захарий Стоянов, 2010. – 1216 с.
- Шуаб, В. Е.** Невидимият живот на Ади Лару. Прев. Емилия Ничева-Карастойчева. – София: Емас, 2021. – 560 с.
- Юго, Виктор.** Клетниците. Прев. Лилия Сталева. – София: Отечество, 1985. – 358 с.
- Юго, Виктор.** Морски Труженици. Прев. Йордан Павлов. – София: Народна Младеж, 1953. – 316 с.

Индекс на авторите

Амос Оз

41, 66, 92, 151, 176

Амос Оз (1939 – 2018) е израелски писател и есеист. През 1954 г., на 15-годишна възраст, той се бунтува срещу баща си и напуска Йерусалим, за да живее и работи в кибуц, където завършва средното си образование. Учи философия и литература в Еврейския университет в Йерусалим и след завършване на бакалавърската си степен се завръща в кибуц, където в продължение на 25 години пише, работи като земеделец и преподава в местната гимназия.*

През 1997 г. президентът на Франция Жан Ширак го награждава с Ордена на Почетния легион, а през 1998 г. получава най-престижната награда за литература в страната си – Израелската награда за литература. През 2005 г. Оз печели и наградата „Гьоте“.**

В края на живота си е професор в университета „Бен-Гурион“ в Неgev в Беер Шева и до смъртта си се застъпва активно за израелското движение за мир.***

* Britannica Editors. Amos Oz. Encyclopedia Britannica [online], 24.12.2025 [viewed 26.03.2026]. Available from: <https://www.britannica.com/biography/Amos-Oz>

** Пак там.

*** Biography. Amos Oz [online], [2012] [viewed 26.03.2026]. Available from: <http://www.amos-oz.net/biography>

Атанас Далчев

95, 101, 106, 114, 115, 116,
141, 143, 144, 146, 148, 152, 162

Атанас Далчев (1904 – 1978) е български поет и преводач. Той е автор на близо 80 стихотворения. Поради неразточителния си стил на писане и дългите периоди, през които не е публикувал нови творби, е определян като „поет на мълчанието“.*

Далчев е сред най-изтъкнатите български преводачи на художествени творби, сред които влизат произведения на Лафонтен, Пушкин, Толстой и Чехов. Макар дълго време да издържа семейството си с преводи, той смята работата си за убиваща поезията.**

Своята сдържаност в писането Далчев обяснява с това, че за него в изкуството не е важно количеството. Поради тази причина си позволявал да публикува само добрите си стихотворения.***

* Захова, Калина. Атанас Далчев. Речник на българската литература след Освобождението [online], [2018 – 2026] [viewed 26.03.2026]. Available from: <https://www.dictionarylit-bg.eu/Атанас-Христов-Далчев?sa=1>

** Пак там.

*** Пак там.

Боряна Дукова 44, 99, 102

Боряна Дукова (р. 1964) е български писател и преводач на художествени произведения от испански на български език.* Първият ѝ роман – „Кървава Малага“, е издаден през 2012 г., а през следващите две години са публикувани и книгите ѝ „Опасна монета“ (2013 г.) и „Разкаянието на Диего“ (2014 г.). Характерно за нейните произведения е, че те имат съвременни криминални сюжети, в които са вплетени късчета от историята на България и Испания.**

В кариерата си Дукова превежда творби на Артуро Перес-Реверте, Исабел Алиенге и Хорхе Луис Борхес. През 2015 г. е удостоена с Първа награда за криминална книга „Атанас Мангаджиев“ за романа „Разкаянието на Диего“. Наградата традиционно се присъжда от българската секция на АИЕР (Международната асоциация на писателите криминалисти).***

* Екун Plovdiv24.bg. Честито на Боряна Дукова!. Plovdiv24 [online], 10.11.2025 [viewed 26.03.2026]. Available from: <https://www.plovdiv24.bg/novini/interesno/Chestito-na-Boryana-Dukova-2780481>

** Боряна Дукова. Enthusiast [online], [2026] [viewed 26.03.2026]. Available from: <https://enthusiast.bg/bg/avtori/boryana-dukova>

*** Пак мам.

Виктор Юго 37, 42

Виктор Юго (1802 – 1885) е френски писател, поет и драматург, водещ представител на романтизма. Най-известните му произведения са „Клетниците“ и „Парижката Света Богородица“. Освен с писане, авторът се е занимавал с рисуване и създаване на архитектурни проекти.*

Той често споделял, че не подкрепя смъртната присъда, и се е борил за социална справедливост. Именно заради това прекарва години в изгнание.**

Виктор Юго никога не е бил беден, въпреки че е писал за онеправданите и социално слабите. Всъщност за написването на книга е искал да му бъде платено повече, отколкото на който и да било друг дотогава. Той е бил напълно уверен в стойността си като писател и ясно е заявявал това по време на преговорите с издателя му относно продажбата на „Клетниците“***

* Barrère, Jean-Bertrand. Victor Hugo. Encyclopedia Britannica [online], 27.02.2026. [viewed 26.03.2026]. Available from: <https://www.britannica.com/biography/Victor-Hugo>

** Пак там.

*** Mollie. Top 15 interesting facts about Victor Hugo. Discover Walks [online], 25.04.2023 [viewed 26.03.2026]. Available from: <https://www.discoverwalks.com/blog/paris/top-10-interesting-facts-about-victor-hugo>

Виктория Шуаб 33, 187

Виктория Шуаб (р. 1987) е американски писател.* Тя определя книгите си като капсули на времето на периода, в който ги пише, и влага всички чувства и мисли, които преминават през нея в определената възраст. Един от най-известните си романи – „Невидимият живот на Ади Лару“, пише цели 10 години.**

Виктория Шуаб избягва да пише по повече от 3000 гуми на ден, защото смята, че след това не пише качествено.*** Тя споделя, че за нея е изключително важно да планира сюжетните линии в романа, преди да започне да го пише.****

* Victoria Schwab: Top 10 Must-Know Facts About Novelist. Famous Details, [online], [viewed 26.03.2026]. Available from: https://www.famousdetails.com/victoria-schwab/#google_vignette

** Guarragi, Amanda. Everything You Need to Know About V.E. Schwab's Bookography. *Maude's Book Club* [online], 15.06.2023 [viewed 26.03.2026]. Available from:

<https://www.maudesbookclub.com/book-feed/maude-garrett-interview-with-ve-schwab>

*** Schwab, Victoria. On making time and complicating life on purpose. *Wordpress* [online], 10.03.2014 [viewed 26.03.2026]. Available from: <https://veschwab.wordpress.com/2014/03/10/on-making-time-and-complicating-life-on-purpose>

**** Busse, Amelia. Books: A Conversation with Author V. E. Schwab. Minnesota Women's Press [online], 19.03.2025 [viewed 26.03.2026]. Available from: <https://www.womenspress.com/books-a-conversation-with-author-v-e-schwab>

Вирджиния Улф

50, 77, 93, 121, 125, 129,
139

Вирджиния Улф (1882 – 1941) е английски писател. Тя е известна с романите си, които използват нелинейни нарративни подходи. Есетата ѝ изследват четенето и писането, жените и историята, както и класата и политиката. Пише кратки разкази и много писма до приятелите и семейството си. Най-известните ѝ романи са „Мисис Далауей“ (1925 г.), „Към фара“ (1927 г.) и „Орландо“ (1928 г.).*

Улф е централна фигура в „Блумсбъри Груп“ – група от английски писатели, интелектуалци, философи и художници. През 1917 г. основава издателство „Хогарт“ заедно със съпруга си, Леонард Улф.**

* Reid, Panthea. Virginia Woolf. Encyclopedia Britannica [online], 24.03.2026 [viewed 26.03.2026]. Available from: <https://www.britannica.com/biography/Virginia-Woolf>

** Пак мам.

Георги Господинов *57, 88, 181*

Георги Господинов (р. 1968) е български поет, писател, есеист, драматург, преподавател и литературен критик. Той е най-превежданият български автор в чужбина, като първият му роман – „Естествен роман“, е издаден 10 пъти на български език и е най-превежданата българска книга след 1989 г. През 2023 г. романът му „Времеубежище“ (2020 г.) печели международната награда за литература „Букър“ в превод на английски от Анджела Родел. Господинов е първият български писател, носител на престижното отличие.*

Той казва, че макар да пише романи, дълбоко в себе си е поет, и дори когато пише проза, мисли поетично. Определят го като постмодерен автор, но самият той набляга на фрагментарността в романите си. Споделя, че чрез нея комуникира с читателите си.**

* Петров, Петър. Георги Господинов: Българският успех в световната литература. The Journey media [online], [2026] [viewed 26.03.2026]. Available from: <https://thejourney.bg/lichnosti/lichnosti-ot-bulgaria/georgi-gospodinov-bulgarskiyat-uspeh-v-svetovната-literatura>

** Mayseag. Георги Господинов: „Пиша истории за хора, които не биха могли да разкажат историите си“. Литературен Вестник [online], №18, 14.05.2023, с. 2. [viewed 26.03.2026]. Available from: <https://litvestnik.com/2023/05/14/georgi-gospodinov-niша-истории-за-x>

Гюстав Флобер 46, 52

Гюстав Флобер (1821 – 1880) е френски писател. Той е смятан за един от най-ключовите автори в реализма, защото се е опитвал да представи живота такъв, какъвто е в действителност.*

Започва да пише от ранна възраст и става известен с прецизния си стил. Първата му творба е публикувана през 1837 г.**

Не е харесвал буржоазните хора, защото ги е смятал за тесногръди. В най-известния си роман – „Мадам Бовари“ (1856 г.), Флобер представя и изобличава пороците на буржоазното общество. Това води до съдебен процес по обвинения за предполагаема неморалност на романа.***

* Barzun, Jacques. Gustave Flaubert. Encyclopedia Britannica [online], 08.12.2025 [viewed 26.03.2026]. Available from: <https://www.britannica.com/biography/Gustave-Flaubert>

** Пак мам.

*** Пак мам.

Джейн Остин

53, 89, 98

Джейн Остин (1775 – 1817) е английски писател. Тя е известна с шест романа, сред които най-значими са „Гордост и предразсъдъци“, „Разум и чувства“ и „Ема“. В тях са засегнати темите за любовта, брака и социалния статус. На Джейн Остин се приписва заслугата за оформянето на романа в неговата модерна форма.*

Публикува първите си произведения анонимно и макар те да печелят вниманието на критиката, едва след нейната смърт брат ѝ Хенри разкрива пред обществеността, че тя е авторът им.**

Джейн Остин умира, без да види успеха на своите произведения. Доказателство за трайната популярност на книгите ѝ са многобройните им филмови и телевизионни адаптации.***

* Southam, Brian. Austen's novels: An overview. Encyclopedia Britannica [online], 06.03.2026 [viewed 26.03.2026]. Available from: <https://www.britannica.com/biography/Jane-Austen/Austens-novels-An-overview>

** The Biography.com website. Jane Austen. Biography [online], 06.05.2021 [viewed 26.03.2026]. Available from: <https://www.biography.com/authors-writers/jane-austen>

*** Southam, Brian. Austen's novels: An overview. Encyclopedia Britannica [online], 06.03.2026 [viewed 26.03.2026]. Available from: <https://www.britannica.com/biography/Jane-Austen/Austens-novels-An-overview>

Джордж Оруел ⁷⁵

Джордж Оруел (1903 – 1950), псевдоним на Ерик Артър Блеър, е английски писател, публицист и критик. Първата му книга е публикувана през 1933 г. от името Джордж Оруел, като фамилията той заимства от река Оруел в Източна Англия. С времето псевдонимът му толкова много се свързва с него, че малко хора, освен роднините му, знаят истинското му име.*

След като служи като помощник-окръжен началник в индийската имперска полиция в Бирма, Оруел се засрамва от британското управление и напуска, за да стане писател. Най-известен е с романите си „1984“ (1949 г.) и „Фермата на животните“ (1954 г.), чрез които критикува властта, политическите злоупотреби и тоталитаризма.**

* Woodcock, George. George Orwell. Encyclopedia Britannica [online], 01.03.2026 [viewed 26.03.2026]. Available from: <https://www.britannica.com/biography/George-Orwell>

**Плак мам.

Джордж Р. Р. Мартин 31, 126, 173

Джордж Р. Р. Мартин (р. 1948) е американски писател на фентъзи. Най-известен е с поредицата си „Песен за огън и лед“, която е адаптирана в популярния сериал „Игра на тронове“. Любител е на научната фантастика и жанра фентъзи и пише от ранна детска възраст.*

Докато изпълнява алтернативната си военна служба като доброволец в организация за правна помощ в Чикаго, той си изкарва прехраната като организатор на шахматни турнири и автор на кратки разкази, като често посещава фестивали за научна фантастика и фентъзи.**

Носител е на наградите „Хюго“ и „Небюла“ за новелата си „Пясъчните крале“ (1981 г.). Също така печели и награда „Хюго“ за епизода „Блекуотър“ от сериала „Игра на тронове“. Мартин е един от съизпълнителните продуценти на сериала и печели три награди „Еми“ (2015, 2016 и 2018 г.) за най-добър драматичен сериал.***

* Pallardy, Richard. George R.R. Martin. Encyclopedia Britannica [online], 01.03.2026 [viewed 26.03.2026]. Available from: <https://www.britannica.com/biography/George-R-R-Martin>

**Пак там.

***Пак там.

Димитър Талев ²⁵

Димитър Талев (1898 – 1966) е български писател и публицист, който се утвърждава като един от класиците на българската литература. Темата за съдбата на Македония е централна както в художествените му творби, така и в журналистическите му текстове. Именно поради силната му ангажираност към македонския въпрос Талев е обвинен във великобългарски шовинизъм, като няколко пъти е арестуван и пращан в трудови лагери.*

В първия роман от тетралогията си – „Железният светилник“, авторът създава прототип на своя роден град Прилеп – град Преспа, където се развива действието в романа. Тази тетралогия е най-мощното му и значимо творческо постижение.**

Талев е носител на Димитровската награда и е отличен със званията „Заслужил деятел на културата“ и „Народен деятел на културата“***

* Ташев, Андрей. Димитър Талев. Речник на българската литература след Освобождението [online], [2018 – 2026] [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://dictionarylit-bg.eu/Димитър-Талев>

** Пак там.

*** Пак там.

Доротейя Бранд ¹⁷⁸

Доротейя Бранд (1893 – 1948) е журналист, писател на художествена литература и преподавател по писане. Тя е известна най-вече със своето ръководство за творческия процес при писане – „Да станеш писател“, публикувано за първи път през 1934 г.*

През 1936 г. Бранд издава шедьовър в областта на практическата психология – „Събуди се и живей!“. Книгата претърпява над 34 преиздания и е продана в общ тираж от над 1 милион екземпляра.**

* Dorothea Brande. Penguin Random House [online], [2026] [viewed 26.03.2026]. Available from: <https://www.penguinrandomhouse.com/authors/232024/dorothea-brande>

** Пак мам.

Елена Феранте

172, 175, 186, 190, 193,
194, 196

Елена Феранте е псевдоним, използван от анонимен италиански писател. Тя е най-известна с неаполитанските си романи, първият, от които, е „Гениалната приятелка“ (2011 г.).*

Феранте се съгласява на малко интервюта и то само по имейл, като често казва, че нейните идентичност и пол може да се открият в писането ѝ.**

Първият ѝ роман – „Тягостна любов“, е публикуван през 1992 г., като тя отказва да направи каквато и да е реклама за него и пише на редактора си, че вече е направила достатъчно, като го е написала.***

Книгите ѝ изследват сложността и противоречията на това да бъдеш съвременна образована жена. Макар да има много спекулации за идентичността на Феранте, тя остава непотвърдена.****

* Zelazko, Alicja. Elena Ferrante. Encyclopedia Britannica [online], 05.08.2025 [viewed 26.03.2026]. Available from: <https://www.britannica.com/biography/Elena-Ferrante>

** Пак мам.

*** Пак мам.

**** Пак мам.

Елин Пелин

21, 24, 32, 72, 103, 105, 157, 160,
164, 166, 169, 183

Елин Пелин (1877 – 1949), псевдоним на Димитър Иванов Стоянов, е български писател. Той е определен за „певец на българското село“*. Макар да няма завършено средно образование**, се смята за майстор на късия разказ в българската литература.***

Негови произведения са преведени на повече от 40 езика, а в някои училища в Китай дори изучават част от разказите му.**** Елин Пелин пише и стихотворения. Романът му „Ян Бибиян“ (1933 г.) е първият фантастичен роман за деца в българската литература.*****

На негово име е учредена Национална литературна награда.*****

* 145 години от рождението на Елин Пелин. Регионален исторически музей София [online], 18.07.2022 [viewed 26.03.2026]. Available from: <https://www.sofiahistorymuseum.bg/bg/novini/istoricheski-kalendar/1567-145-godini-ot-rozhdenieto-na-elin-pelin>

** Янакиева, Миряна. Елин Пелин. Речник на българската литература след Освобождението [online], [2026] [viewed 26.03.2026]. Available from: <https://dictionarylit-bg.eu/Елин-Пелин>

*** 10 любопитни факта за Елин Пелин. 10-те най Светъм в шарен [online], 18.07.2025 [viewed 26.03.2026]. Available from: <https://www.10te.bg/lichnosti/10-lyubopitni-fakta-za-elin-pelin/>

**** Пак там.

***** Янакиева, Миряна. Елин Пелин. Речник на българската литература след Освобождението [online], [2026] [viewed 26.03.2026]. Available from: <https://dictionarylit-bg.eu/Елин-Пелин>

***** Пак там.

Жан-Клод Карьер

20, 23, 29, 62, 69, 79,
127, 130

Жан-Клод Карьер (1931 – 2021) е френски сценарист, писател, театрален и кино драматург, режисьор и актьор. Носител е на Оскар за най-добър чуждоезичен филм за „Дискретният чар на буржоазията“ (1973 г.) и за най-добър филм за „Честита годишнина“ (1963 г.). Печели Почетната награда на американската кино академия за работата си по близо 80 сценария, както и за художествена литература, есета, преводи и интервюта (2014 г.).*

Роден е в семейство на винопроизводители, в чийто дом няма нито една книга. Но още на 5-годишна възраст прочита „Приказки и легенди на Индия“ и се увлича по индийския епос. Той е запазен колекционер на книги и притежава лична библиотека с 30 000 тома, от които 2000 старинни издания.**

*Почина Жан-Клод Карьер, най-добрият френски сценарист. Дневник [online], 09.20.2021 [viewed 27.03.2026]. Available from: https://www.dnevnik.bg/v_pamet/2021/02/09/4172905_pochina_jan-klod-karier_nai-dobriiat_frenski_scenarist

** Жан-Клод Карьер. Enthusiast [online], [2026] [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://enthusiast.bg/bg/avtorijan-klod-karier>

Ирене Вайехо

16, 17, 19, 28, 36, 38, 39, 40,
59, 85, 87, 128, 191

Ирене Вайехо (р. 1979) е филолог, историк и писател от испански произход. Тя е автор на 2 романа, 2 книги за деца и 2 сборника със статии. Книгата ѝ „Безкраят в стрък тръстика“ печели много престижни отличия, сред които са испанската Национална литературна награда за есеистика (2020 г.). Вайехо е 5-ата жена, удостоена с тази награда от учредяването ѝ през 1975 г. Печели и наградата на испанските издатели „Антонио де Санча“ (2022 г.).*

Започва да пише книгата в болница, където прекарва часове в чакане баща ѝ и синът ѝ да се възстановят. Писането ѝ действа терапевтично, а книгата се превръща в нейно убежище.** Авторските права за нея са проадигени в над 30 държави.***

* Ирене Вайехо. Colibri [online], [2026] [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://www.colibri.bg/bg/author/irene-vajeho/934>

** Aguirre, Roxana; Ramirez, Peniley; Sukkar, Luisa. The Literary Phenomenon of Irene Vallejo. Latino USA [online], 13.09.2024 [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://www.latinousa.org/2024/09/13/irenevallejo>

*** Ирене Вайехо. Colibri [online], [2026] [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://www.colibri.bg/bg/author/irene-vajeho/934>

Итало Калвино

18, 22, 35, 51, 86, 131, 132,
197

Итало Калвино (1923 – 1985) е италиански журналист, автор на разкази и романист. Известен е със своя причудлив и въображаем стил на писане, който го прави ключова фигура в италианската литература на XX в. Някои от ранните му произведения са вдъхновени от преживяванията му в италианската съпротива по време на Втората световна война.*

През 1975 г. е избран за почетен член на Американската академия и Института за изкуства и литература.** На следващата година получава Австрийската държавна награда за европейска литература. През 1981 г. е удостоен с Ордена на Почетния легион.***

На него е кръстена наградата „Калвино“, основана през 2005 г. Тя отличава и награждава едни от най-добрите експериментални произведения в негов стил.****

* Italo Calvino. Encyclopedia Britannica [online], 11.10.2025 [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://www.britannica.com/biography/Italo-Calvino>

** Works in Biographical and Historical Context. Calvino, Italo. Encyclopedia.com [online], 18.05.2018 [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://www.encyclopedia.com/people/literature-and-arts/italian-literature-biographies/italo-calvino>

*** Koczela, Andrea. Italo Calvino, Resistance Soldier and Author. Books Tell You Why [online], 15.10.2013 [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://blog.bookstellyouwhy.com/italo-calvino-resistance-soldier-and-author>

**** Miracle Monocle. University of Louisville [online], [2011 – 2025] [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://louisville.edu/miraclemonocle/Competitions.html>

Йордан Радичков

60, 124, 140, 142, 147,
158, 174

Йордан Радичков (1929 – 2004) е български писател и драматург. Носител е на Голямата награда за литература на Софийския университет (2001 г.).*

Той казва, че обикновено си ляга с книга, защото четенето му помага да освободи съзнанието си от проблемите, сюжетите и героите, за които е мислил през деня, и стига до състояние на преминаване в „нова област, нова територия“**.

Радичков вярва, че намирането на категоричен отговор на въпроса „Защо пишеш?“ е изключително трудно. Една от основните причини за него е възможността да разкаже за родния край. В центъра на произведенията му е родното село - уникално място, за което знаят малцина.***

* Попов, Богомил. Зафирова, Нина. Йордан Радичков. Речник на българската литература след Освобождението [online] [2018 – 2026] [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://dictionarylit-bg.eu/> Йордан-Димитров-Радичков

** Радичков, Йордан. При Йордан Радичков. Водещ Атанас Свиленов. В: Радичков, Йордан. Събрани съчинения в дванадесет тома, Т. 11. София: Нике, 2020, с. 25.

*** Радичков, Йордан. Не съм излязъл от родното си село. Водещ Радослав Изнатов. В: Събрани съчинения в дванадесет тома: Т. 11. София: Нике, 2020, с. 162.

Карл Сейгън *65, 73*

Карл Сейгън (1934 – 1996) е американски физик, астроном, астрофизик и писател. Той е един от най-известните учени от 70-те и 80-те години на XX в. Изследва физическите характеристики на планетите и най-вече тези на Венера и Юпитер. Неведнъж работи с НАСА – помага за разработката на инфрачервен радиометър за роботизираната сонда „Маринър 2“, за проучване на мястото за сондаж на сондите „Викинг“ на Марс, както и за изработката на посланията от Земята, записани върху плочите „Пайниър“ и „Вояджър“ и изпратени извън Слънчевата система.*

През 1980 г. Сейгън основава дружество и създава телевизионния сериал „Космос“. Автор е на книгата „Космос“, която съпътства сериала.**

* Карл Сейгън. Издателство Изток-Запад [online], [2023] [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://iztok-zapad.eu/karl-seygan>

** Пак там.

Карлос Руис Сафон *26, 63, 76, 167*

Карлос Руис Сафон (1964 – 2020) е испански писател, любител пианист и композитор. Първоначално пише романи за юноши, като през 1993 г. печели наградата „Егебе“ за юношеска литература за първата си книга „Принцът на мъглата“. През 2001 г. публикува романа си за възрастни „Сянката на вятъра“, който се превръща в най-продаваната книга на испански език и печели множество награди.*

През 2008 г. е издадена книгата му „Играта на ангела“ – предисторията на „Сянката на вятъра“. По-късно излизат и продълженията на романа – „Затворникът на рая“ (2011 г.) и „Лабиринтът на духовете“ (2016 г.). Четирите книги съставляват тетралогията „Гробището на забравените книги“.**

Произведенията на Сафон са издадени в 45 гържави и са преведени на над 40 езика.***

* Man of la Book. Fun Facts Friday: Carlos Ruiz Zafón. Man of la Book: A Bookish Blog [online], 25.09.2020 [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://manoflabook.com/fun-facts-friday-carlos-ruiz-zafon>

** Quizlit. Carlos Ruiz Zafón and his Unforgotten Books. Quizlit [online], [2025] [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://quizlit.org/carlos-ruiz-zafon-and-his-unforgotten-books>

*** Man of la Book. Fun Facts Friday: Carlos Ruiz Zafón. Man of la Book: A Bookish Blog [online], 25.09.2020 [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://manoflabook.com/fun-facts-friday-carlos-ruiz-zafon>

Маргарет Атууд ¹⁸⁰

Маргарет Атууд (р. 1939) е канадски писател, поет и литературен критик. Автор е на множество книги в различни жанрове – новели, поезия, есета, разкази, детски книги. Произведенията ѝ са издадени в над 55 държави. Най-успешният ѝ роман е „Разказът на прислужницата“, който е публикуван през 1985 г. Други нейни известни произведения са „Орикс и Крейк“, „Ясновидката“ и „Наричаха я Грейс“.*

Атууд печели 2 пъти наградата „Букър“ – през 2000 г. за романа „Слепият убиец“ и през 2019 г. за романа „Заветите“. Тя е носител и на наградите „Франц Кафка“, „Артър С. Кларк“ (за фантастика), Наградата на Националната организация на литературните критици в САЩ и др.**

* Маргарет Атууд. Orange Center [online], [2026] [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://www.orangecenter.bg/author/margaret-atuud.html>

** Младенова, Магдалена. Кои са част от книгите с награди от Месец на Orange books. Orange Blog. Orange Center [online], 03.04.2025 [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://blog.orangecenter.bg/koi-sa-knigite-s-nagradi-ot-mesets-na-orange-books>

Мария Сарагоса 58, 94

Мария Сарагоса (р. 1982) е испански писател. Тя пише разкази, романи, филмови сценарии, граматични и радио текстове. Едно от най-известните ѝ произведения е романът „Огнената библиотека“, за който през 2022 г. получава престижната награда за романи „Азорин“.*

Първата си книга – сборник с разкази „Опити за един непълен герой“, публикува едва на 17-годишна възраст.**

Сарагоса е диагностицирана с дислексия. Въпреки това тя не спира да пише. Дори твърди, че дислексията е неин приятел и я е научила да мисли по различен начин.***

* Pérez, Toñi. María Zaragoza, escritora: "La distexia lo único que ha hecho es enseñarme a pensar diferente, y eso ha sido utilísimo". Cadena SER [online], 01.04.2025 [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://cadenaser.com/comunitat-valenciana/2025/04/01/maria-zaragoza-escritora-la-distexia-lo-unico-que-ha-hecho-es-ensenarme-a-pensar-diferente-y-eso-ha-sido-utilisimo-radio-elda>

** Мария Сарагоса: Книга от автора. Bookspace [online], [2023 – 2026] [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://bookspace.bg/author>

*** Pérez, Toñi. María Zaragoza, escritora: "La distexia lo único que ha hecho es enseñarme a pensar diferente, y eso ha sido utilísimo". Cadena SER [online], 01.04.2025 [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://cadenaser.com/comunitat-valenciana/2025/04/01/maria-zaragoza-escritora-la-distexia-lo-unico-que-ha-hecho-es-ensenarme-a-pensar-diferente-y-eso-ha-sido-utilisimo-radio-elda>

Мег Уолицър ⁴⁹

Мег Уолицър (р. 1959) е американски писател. Майка ѝ е писателят Хилма Уолицър. През своята 40-годишна кариера Мег Уолицър пише 14 книги. Издава първия си роман – „Sleepwalking“ (1982 г.), на 23-годишна възраст. Произведенията ѝ „This Is Your Life“ (1988 г.) и „Surrender, Dorothy“ (1998 г.) са екранизирани през 2006 г. В телевизионния филм „This Is Your Life“, по-късно преименуван на „This Is My Life“.*

* Meg Wolitzer Facts & Worksheets. KidsKonnnect [online], [1999 – 2026] [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://kidskonnnect.com/people/meg-wolitzer>

Олга Токарчук *27, 48, 68, 91, 185*

Олга Токарчук (р. 1962) е полски писател. Автор е на сборник със стихове, няколко романа и книги с кратки прозаични произведения. Част от творчеството ѝ са романите „Правек и други времена“ (1996 г.) и „Дом дневен, дом нощен“ (1998 г.). Талантът на Токарчук е признат с множество престижни награди, сред които международната награда „Букър“ (2018 г.) и Нобеловата награда за литература (2018 г.).*

Токарчук се съпротивлява на модата – никога не купува модерни неща, както и не чете книги на тема мода.**

* Lærkesen, Roxanne. Olga Tokarczuk on Facing the Blank Page. Louisiana Channel [online], [2020] [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://channel.louisiana.dk/video/olga-tokarczuk-on-facing-the-blank-page>

** Mieszkają w nas różne duchy, czyli czego uczy nas Olga Tokarczuk. Rozmowa z prof. Ryszardem Koziółkiem. Uniwersytet Śląski [online], 17.01.2020 [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://us.edu.pl/en/mieszkaja-w-nas-rozne-duchy-czyli-czego-uczy-nas-olga-tokarczuk-rozmowa-z-prof-ryszardem-koziolkem>

Оскар Уайлд

108, 111, 112

Оскар Уайлд (1854 – 1900) е ирландски поет и драматург. „Портретът на Дориан Грей“ (1891 г.) е единственият му роман и най-популярното му произведение. Известен е още и с комедиите си „Ветрилото на лейди Уиндериър“ (1892 г.) и „Колко е важно да бъдеш сериозен“ (1895 г.). През 1892 г. над пиесата му „Саломе“, написана на френски език, е наложена цензура.*

Официалната причина за това е, че в нея се представят библейски персонажи, но се смята, че всъщност цензурата е провокирана от скандалния начин, по който е представена сексуалността в нея.**

Уайлд е водач на естетическото движение в Англия от края на XIX в. Той е обект на граждански и наказателни дела във връзка с хомосексуалността и дори влиза в затвора за 2 години.***

*Beckson, Karl. Oscar Wilde. Britannica [online], 06.01.2026 [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://www.britannica.com/biography/Oscar-Wilde>

** Id. „Саломе“ и други пиеси – Оскар Уайлд. Stand [online], 02.06.2010 [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://stand.bg/page/detail/title>

*** Beckson, Karl. Oscar Wilde. Britannica [online], 06.01.2026 [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://www.britannica.com/biography/Oscar-Wilde>

Паулу Коелю ⁴³

Паулу Коелю (р. 1947) е бразилски писател, чийто първи роман е „Дневникът на един маг“. Книгата му „Алхимикът“ (1988 г.) му донася световна слава, като произведението се превръща в бестселър и е определяно за „съвременна притча за личния път и смисъла на живота“. Сред известните заглавия на бразилеца са „Изневяра“, „Стрелецът“ и „Захир“. Творбите му са публикувани в повече от 100 държави и са преведени на над 80 езика.*

Коелю няколко пъти е бил изпращан в психиатрична клиника, като преживяванията от това място намират отражение в някои от неговите книги. През 70-те години на ХХ в. работи като журналист и текстописец на популярни музиканти.**

* Паулу Коелю. Ciela [online], [1997] [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://www.ciela.com/author/paulo-coelho>

** Пак там.

Радој Ралин

*45, 54, 55, 84, 97, 109, 138, 145,
154, 161, 184, 195*

Радој Ралин (1922–2004) е псевдоним. Всьщност името на българския поет, сатирик и преводач е Димитър Стоянов. Той е „една от емблематичните фигури на инакомислието по време на комунистическия режим“. Автор е на книгата „Люти чушки“ (илюстратор Борис Димовски), която е изгадена през 1968 г., а по-късно е унищожена. Сред известните му произведения са „Личен контакт“, „Последен понеделник“ и „Апострофи“.*

Ралин е един от създателите на сатиричния театър „Стършел“.**

* Радој Ралин. Kultura [online], [2026] [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://www.kultura.bg/author/353-radoi-ratin>

** Пак там.

Рей Бредбъри *70, 153, 165, 179, 182*

Рей Бредбъри (1920 – 2012) е американски писател. През 1994 г. получава наградата „Еми“ за анимационната адаптация на романа си „Дървото на Все Светии“, а през 2007 г. бордът на наградите „Пулицър“ го удостоява със специална грамота за забележителната му кариера.*

Рей Бредбъри е потомък на Мери Бредбъри, която е била осъдена на обесване за вещицтво по време на процесите срещу вещици в Салем, Масачузетс (САЩ).**

Тъй като американският писател и съпругата му били твърде бедни в началото на своя брак и не били способни да си позволят телефон, а с разрастването на кариерата му се налагало по някакъв начин да осъществява връзка с издателите и редакторите, Бредбъри им дава телефонния номер на телефонната кабина, намираща се на бензиностанцията срещу неговия дом. Така, за да чува позвъняванията, той започва да работи на отворен прозорец.***

* Gregersen, Erik. Ray Bradbury. Encyclopedia Britannica [online], 02.01.2026 [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://www.britannica.com/biography/Ray-Bradbury>

** Simpson, Neely. Six Interesting Facts About Ray Bradbury. Books Tell You Why [online], 22.08.2015 [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://blog.bookstellyouwhy.com/six-interesting-facts-about-ray-bradbury>

*** Пак мам.

Стивън Кинг *34, 74, 150, 168, 188*

Стивън Кинг (р. 1947) е американски писател, сценарист и продуцент. Смята се за „краля на хоръра“ и един от най-влиятелните автори през Втората половина на ХХ и началото на ХХІ в. Творчеството му обхваща редица жанрове – фентъзи, научна фантастика, хорър, психологически трилър. Голяма част от неговите книги, като „То“, „Сияние“, „Мизъри“, „Кери“ и „Зеленият път“ – са екранизирани и са се превърнали в културни феномени.*

Кинг има ритуал за писане: пише всеки ден, без изключение**, като се цели в минимум 2000 думи (10 стандартни страници).** Преди да започне работа, изпива чаша билков чай**** и слуша рок музика – често Metallica или AC/DC.***** Ранните чернови на романите си създавал на евтина пишеща машина.*****

* Britannica Editors. Stephen King. Encyclopedia Britannica [online], [2026] [viewed 26.03.2026]. Available from: <https://www.britannica.com/biography/Stephen-King>

** Кинг, Стивън. За писането: Мемоари на занаята. Прев. Евелина Банева. София: Сиела, 2016, с. 151.

*** Кинг, Стивън. За писането: Мемоари на занаята. Прев. Евелина Банева. София: Сиела, 2016, с. 152.

**** Кинг, Стивън. За писането: Мемоари на занаята. Прев. Евелина Банева. София: Сиела, 2016, с. 164.

***** Кинг, Стивън. За писането: Мемоари на занаята. Прев. Евелина Банева. София: Сиела, 2016, с. 154.

***** Кинг, Стивън. За писането: Мемоари на занаята. Прев. Евелина Банева. София: Сиела, 2016, с. 153.

Стоян Михайловски *96, 107, 110, 123*

Стоян Михайловски (1856 – 1927) е бил доцент по всеобща литературна история във Висшето училище (днешният СУ „Св. Климент Охридски“), главен редактор на в. „Народен глас“ (1880 г.), адвокат и извънреден преподавател по френски език в Юридическия факултет (1892 – 1894 г.). Той е участвал активно в обществения, политическия и литературния живот в България.*

Творчеството му обхваща редица жанрове – басни, епиграми, драми, пародии, поеми, религиозна поезия, сатири и др. Някои от най-известните му произведения са стихотворенията „Напрег“ и „Върви, народе възродени“, поемата „Книга за българския народ“ и басните „Секира и търнокоп“, „Бухал и светулка“ и „Орел и Охлюв“.**

* Стоян Михайловски. LiterNet [online], [2005 – 2020] [viewed 27.03.2026]. Available from: https://litenet.bg/publish16/st_mihailovski/index.html

** Пак мам.

Тахере Мафи ⁸²

Тахере Мафи (р. 1988) е съвременен американски писател с ирански произход. Известна е с поредицата си „Разбий ме“, която е световен бестселър и е преведена на над 30 езика. Първият роман от поредицата е публикуван през 2011 г. Сред популярните произведения на Мафи са „Това изтъкано царство“ и „Тез безкрайни нишки“, които са част от фентъзи поредица.*

Любопитен факт за писателя е, че когато няма подръка нещо за четене, тя чете стари рецепти и опаковки.**

* Nance-Phillips, Joanna. Tahereh Mafi Biography. Tahereh Mafi author page. K-12readinglist [online], 07.10.2024 [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://k-12readinglist.com/tag/tahereh-mafi>

** Тахере Мафи. Ciela [online], [1997] [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://www.ciela.com/author/tahere-mafi>

Уилям Шекспир ⁶⁷

Уилям Шекспир (1564 – 1616), наричан още „Бардът от Ейвън“, е английски граматург, поет и актьор, признат за един от най-великите писатели в английската и световната литература. Той е автор на 37 пиеси и 154 сонета, сред които „Хамлет“, „Ромео и Жулиета“, „Макбет“ и др.*

През 1585 г. Шекспир мистериозно изчезва от историческите документи за период от около 7 години. През 1592 г. се появява в Лондон, където става част от театралната трупа „Лорд Чембърлейнс Мен“ и съосновател на театър „Глоуб“. Пиесите му са получили кралско одобрение. Кралица Елизабет I и Джеймс VI от Шотландия често са канили трупата му да изнася представления в кралския дом.**

Творчеството му оказва огромно влияние върху световната литература и култура и продължава да се изучава и поставя по целия свят.***

* 15 top William Shakespeare Facts! National Geographic Kids [online], [2026] [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://www.natgeokids.com/au/discover/history/general-history/shakespeare-facts/>

** Пак там.

*** Spencer, Terence. William Shakespeare. Encyclopedia Britannica [online], 15.03.2026 [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://www.britannica.com/biography/William-Shakespeare>

Умберто Еко 15, 56, 64, 83

Умберто Еко (1932 – 2016) е италиански писател, професор по семиотика, изследовател на комуникацията със знаци и символи, критик. Носител е на наградите „Гутенберг“ (2014 г.) и „Павезе“ (2011 г.) за романа „Гробището на Прага“.*

Той е запален колекционер на книги и притежава лична библиотека с 50 000 тома, от които 1200 редки издания.**

„Произходът на фамилията му е скрит в гревните книги. Дядо му е бил подхвърлено дете и фамилията му е дадена от някакъв градски чиновник. Приятел на Умберто Еко, който работел в библиотеката на Ватикана върху темата за йезуитите през XVII в., попада на списък с изрази, които те използвали за подхвърлените деца. Един от тях бил „ex coelis oblatus“ (даден от небето). Така фамилията му се оказва йезуитската абревиатура ЕСО, Все още запазена в старинни документи.“***

* Умберто Еко взе наградата „Павезе“. Свят. Lira.bg [online], 29.07.2011 [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://lira.bg/archives/10878>

** Умберто Еко. Enthusiast [online], [2026] [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://enthusiast.bg/avtori/umberto-eko>

*** Пак мам.

Франсоаз Саган 171, 192

Франсоаз Саган (1935 – 2004) е френски писател, граматург и кино сценарист. Става световноизвестна още с първия си роман – „Добър ген, тъга“ (1954 г.), който е написала едва на 18 години. Тя е позната с бързото си и интуитивно писане, а стилът ѝ е описван като смесица от грация, ирония и психологическа проникателност.*

„Добър ген, тъга“ предизвиква скандал във Франция заради откровеното представяне на младежката свобода и сексуалност. В някои среди е определян като „неморален“ и е посрещнат със силна критика. Въпреки това през XX в. става международен бестселър.**

С начина си на живот и със стила си на обличане – гънки, раирани моряшки блузи и еспагрили без чорапи, Саган се превръща в модел за подражание на младите. В годините на икономически подем, непосредствено след Втората световна война, тя олицетворява духа на своето време.***

* Jade. Françoise Sagan: Life of Excess and Literature. Alliance Française San Francisco [online], [1889 – 2026] [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://www.afsf.com/news/blog/bculture/franoise-sagan-life-of-excess-and-literature>

** Пак мам.

*** Пак мам.

Франц Кафка

47, 122, 133, 159, 170, 189

Франц Кафка (1883 – 1924) е чешки писател, смятан за една от най-влиятелните фигури в литературата на XX в. Израства с дълбока любов към книгите и писането.*

Макар писането да е центърът на живота му, Кафка не се посвещава изцяло на литературата. Следва право и започва работа в застрахователна институция – професия, която му носи финансова сигурност, но и силно усещане за неудовлетворение. Впоследствие успява да си осигури по-гъвкава работа в гържавен застрахователен институт, която му позволява да пише следобедите и нощем. Самият той възприема писането като дълбоко личен и почти духовен акт, който стои над всички житейски ангажименти.**

Днес името му е символ на литература, която изследва несигурността, абсурда и сложните взаимоотношения между индивида и света около него.***

* Forbes, Mia. Franz Kafka: 10 Facts On The Great Novelist. The Collector [online], 27.04.2020 [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://www.thecollector.com/franz-kafka-novelist>

** Пак мам.

***Пак мам.

Фьодор Достоевски

81, 100, 104, 113,

149, 156

Фьодор Достоевски (1821 – 1881) е руски писател и преводач.* Творчеството му е посветено на най-дълбоките религиозно-нравствени проблеми. Сред най-известните му произведения са романи-те „Престъпление и наказание“ (1866 г.), „Идиот“ (1869 г.) и „Братя Карамазови“ (1880 г.).**

Достоевски е имал хазартна зависимост, която го принуждава да подпише договор с издател, според който ако не успее да напише нов роман до определена дата, издателят получава всички права над произведенията му за 9 години. Той пише романа „Играчът на рулетка“ за 26 дни.***

* Morson, Gary Saul. Fyodor Dostoevsky. Encyclopedia Britannica. [online], 07.11.2025 [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://www.britannica.com/biography/Fyodor-Dostoyevsky>

** Hoey, Brian. Seven Interesting Facts About Fyodor Dostoyevsky. Books Tell You Why. [online], 11.11.2017 [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://blog.bookstellifyouwhy.com/seven-interesting-facts-about-fyodor-dostoyevsky>

***Пак там.

Харуки Мураками ⁷¹

Харуки Мураками (р. 1949) е съвременен японски писател. Когато е „в писателски режим“, той става в 4:00 ч. и пише 5 – 6 часа без прекъсване. След това бяга 10 км или плува 1500 м. Вечер чете и слуша музика и си ляга около 21:00 ч. – рутинен цикъл, който следва без изключение, защото именно повтаряемостта му създава състояние на „месмеризъм“ или дълбока концентрация, необходимо за творческата работа.*

С първата си книга – „Чуй песента на вятъра“, печели наградата „New Writers Prize“ към литературното списание „Gunzo“. Световна слава му носи романът „Норвежка гора“. Някои от най-популярните му романи са „Кафка на плажа“ и „1Q84“. Той е носител на наградата „2025 Lifetime of Excellence in Fiction Award“ за цялостно творчество.**

Любовта му към тичането е причина за написването на книгата му „За какво говоря, когато говоря за бягането“ (2007 г.).***

* Harrigan, Chris. The daily writing routines of Joan Didion, Susan Sontag, Haruki Murkami and other famous writers. The Story [online],[2026] [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://thestory.au/articles/daily-routines-famous-writers>

** Oberauer, Agnes. 10 Interesting Facts About Haruki Murakami You Should Know. The Collector [online], 14.05.2024 [viewed 27.03.2026]. Available from: <https://www.thecollector.com/haruki-murakami-facts>

*** Пак мам.

Хорхе Луис Борхес

30, 61, 78, 80, 90, 155,
163, 177

Хорхе Луис Борхес (1899 – 1986) е аржентински писател, есеист, поет и преводач, смятан за един от най-изтъкнатите южноамерикански автори на ХХ в. Най-известните му книги са „Измислици“ (1944 г.) и „Алефът“ (1949 г.).* Носител е на много награди, включително на „наградата на Йерусалим“.**

През 1955 г. става директор на националната библиотека в Аржентина.*** По това време работи и като професор по английска и американска литература в Университета на Буенос Айрес.****

Интересен факт за него е, че той няма проблем да омаловажава и пародира творчеството си.*****

* Борхес, Хорхе; Сорентино, Фернандо. Седем разговора с Хорхе Луис Борхес. Прев. Боряна Милушева-Дукова. София: Ентусиаст, 2011, с.108.

** Борхес, Хорхе; Сорентино, Фернандо. Седем разговора с Хорхе Луис Борхес. Прев. Боряна Милушева-Дукова. София: Ентусиаст, 2011, с. 180.

*** Борхес, Хорхе; Сорентино, Фернандо. Седем разговора с Хорхе Луис Борхес. Прев. Боряна Милушева-Дукова. София: Ентусиаст, 2011, с.143-144.

**** Борхес, Хорхе; Сорентино, Фернандо. Седем разговора с Хорхе Луис Борхес. Прев. Боряна Милушева-Дукова. София: Ентусиаст, 2011, с.161-162.

***** Борхес, Хорхе; Сорентино, Фернандо. Седем разговора с Хорхе Луис Борхес. Прев. Боряна Милушева-Дукова. София: Ентусиаст, 2011, 224 с.

Из книгите за книгите
Мисли, афоризми, цитати

Всички издателски процеси са извършени от студентите от III курс, специалност „Книгоиздаване“, във Факултета по журналистика и масова комуникация на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ през академичната 2025/2026 година.

Редактори *Емилия Киткарска, Гертана Кавалска, Ивайла Евлогиева, Мирослава Пешева, Надежда Минева, Ния Стефанова, Таня Тихолова*

Художници *Йордан Йоргов, Калина Манова, Мирослава Пешева*

Дизайн на корицата *Магдалена Василева*

Коректори *Емилия Киткарска, Зоя Грънчарова, Стилияна Михова*

Адаптация на електронно издание *Красимир Янев*

Българска. Първо издание

Издава
Факултет по журналистика и масова комуникация
Софийски университет „Св. Климент Охридски“
София, ул. „Московска“ №49

Книгата не е предназначена за продажба.

ISBN 978-619-7567-40-3

От хилядолетия хората предават своите знания на следващите поколения – изписани върху камък, папирус, пергамент или хартия. Така те се превръщат в мост между миналото и настоящето. Книгата е онази устойчива медия, която съхранява човешкия опит, съмненията и прозренията, като ги пренася през времето.

Настоящият сборник събира гласовете на различни автори, обединени от една обща тема: любовта към книгите, четенето и писането. В тези страници гумите не просто съществуват, а разговарят помежду си, разкривайки колко дълбоко книгата е вплетена в човешката култура и съзнание.